

Scientific and pedagogical internship «Professional training of a modern philologist: the use of European practices in the education system of Ukraine»: Internship proceedings, October 25 – December 5, 2021. Częstochowa, Republic of Poland : «Baltija Publishing», 2021. 256 pages.

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Andrzej Krynski, Prof. PhD, ThDr., Dr h.c. mult., Rector of Polonia University in Czestochowa.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

ISBN 978-9934-26-153-4

© Polonia University in Czestochowa, 2021

Професійна підготовка майбутніх учителів-словесників до організації позакласної роботи з української мови в закладах загальної середньої освіти	
Струк І. М.	216
Компетентісний підхід у підготовці сучасного філолога в умовах своїнтеграції	
Сунько Н. О.	220
Коучинг як спосіб самопізнання в процесі професійного розвитку	
Талько С. В.	223
Current trends in teaching business English	
Tarasova O. V.	226
Лінгводидактичні засади вдосконалення правописної компетентності студентів	
Тесліцька Г. І.	230
Challenges of teaching ESL students in the context of distance learning	
Tyshchenko O. O.	233
Використання графіті у процесі формування фахових компетентностей студентів-філологів	
Торговець Ю. І.	236
Дистанційне навчання філологів-германістів: пріоритетні напрямки розвитку	
Тронь А. А.	240
Новітні методи навчання іноземних мов майбутнього фахівця-філолога в освітній системі України	
Тугай О. М.	243
Трансляторика та міжмовна інтерференція як проблема методології (вивчення іноземної мови як другої)	
Хайдер Є. М.	247
Формування читацької компетентності майбутніх менеджерів міжнародних авіаційних перевезень на уроках іноземних мов	
Харламова Л. С.	249
Discussion as an interactive method to develop speaking skills of future philologists	
Yaroshenko O. V.	252

References:

1. Geng, Ch. On the Teaching Innovation of Business English Teaching. *Theory and Practice in Language Studies*, Vol. 7, No. 4, Pp. 322-326, April 2017. DOI: <http://dx.doi.org/10.17507/tpls.0704.11> URL: <http://academypublication.com/issues2/tpls/vol07/04/11.pdf> (Retrieved 12.09.2021)
2. New Trends in Teaching and Learning Business English: Adapting to Internationalization URL: <http://anale.steconomieuoradea.ro/volume/2012/n1/024.pdf> (Retrieved 12.09.2021)
3. The Development of Language Teaching URL: <http://www.scribd.com/doc/27112024/Theevolution-of-language-teaching-Current-trends-in-the-teaching-of-English-as-a-foreign-languageEFL-The-communicative-approaches> (Retrieved 13.09.2021)
4. Ten trends and innovations in English language teaching URL: <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/ten-trends-innovations-english-language-teaching-2018> (Retrieved 16.09.2021)
Trends in EFL Teaching, 2021 URL: <https://eflmagazine.com/trends-in-efl-teaching-2021/> (Retrieved 16.09.2021)
5. Zagan-Zelter, D, Zagan-Zelter, S. Teaching business English – a challenge both for students and academics. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.07.039> URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042810014138> (Retrieved 14.09.2021).

ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОПИСНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ

Теслицька Г. І.

кандидат філологічних наук,

асистент кафедри сучасної української мови,

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

м. Чернівці, Україна

Вимоги та виклики, які в ХХІ столітті виникають перед фахівцями, зумовили запровадження компетентнісного підходу в навчанні, коригування освітньо-професійних програм підготовки філологів, уточнення структури професійної компетентності та професіограми майбутнього вчителя української мови та літератури.

У професіограмі сучасного фахівця філолога однією із ключових компетентностей є правописна, до структури якої входять формування у студентів орфографічної та пунктуаційної грамотності.

Правописна компетентність філолога передбачає розвинуте «чуття мови», систематизовані знання правил вербальної комунікації, норм сучасної української літературної мови, уміння й навички доречного застосування цих знань у професійному спілкуванні, правильної побудови зв'язних текстів, зумовлених потребами професійної комунікації тощо [2; 3].

З метою ефективного формування правописної компетентності в освітній програмі студентів спеціальності 014.01 «Середня освіта (українська мова та література)» запропоновано вибірккову навчальну дисципліну «Практикум з української мови», в межах якої студенти виконують завдання з українського правопису у творчій формі, готуючи зв'язні висловлювання, здійснюючи різноманітні пошуково-корекційні роботи.

Опрацювання теоретичних відомостей з правопису на заняттях відбувається на основі комунікативно-діяльнісного підходу, що стимулює студентів не лише запам'ятовувати, а й усвідомлено застосовувати теорії у комунікативній діяльності. М. Пентилюк стверджує, що комунікативно-діяльнісний підхід «передбачає врахування: 1) потреби у спілкуванні; 2) мотивів акту спілкування; 3) обставин, за яких здійснюється комунікація» [1, с. 47]. Комунікативно-діяльнісний підхід передбачає особливі методи опрацювання правописного матеріалу, які спонукають студентів спілкуватися, дискутувати, обстоювати власну позицію, впливати на переконання інших учасників комунікації, враховуючи мотиви, умови, обставини, за яких здійснюється взаємодія, кількість комунікантів, їхні вікові, соціальні та психологічні особливості.

Практична складова формування правописної компетентності студентів на заняттях з «Практикуму з української мови» формується з урахуванням неперервного зв'язку граматики та мовленнєвих навичок, тому визначальною є робота із текстами, виконання різноманітних творчих завдань (переказів, творів, есеїв), написання зв'язних висловлювань. Робота з текстовим матеріалом є важливою для повторення комплексу орфограм і пунктограм, ефективним засобом формування правописних умінь і навичок, а граматичний напрям навчання правопису передбачає свідоме запам'ятовування орфографічних і пунктуаційних правил та формування відповідних умінь і навичок.

Оскільки орфографічна компетентність передбачає правильне написання слів, то важливим є усвідомлення студентами принципів

Української орфографії: фонетичного (написання слова згідно з літературною вимовою), морфологічного (стале написання однакової морфеми у спільнокореневих словах чи формах того самого слова, незалежно від вимови), традиційного (написання слова за історичною традицією), смислового (диференціація способом написання семантики слів та словосполучень). Отож для успішної реалізації орфографічної компетентності студенти повинні застосовувати знання інших мовних рівнів (фонетичного, морфологічного тощо).

Водночас правописна компетентність передбачає пунктуаційну вправність студента, адже грамотність залежить від розуміння змісту написаного. Формування пунктуаційної грамотності неможливе без усвідомлення єдності основних принципів української пунктуації: синтаксичного (наявність певного розділового знака передбачена структурою речення, розділові знаки є виразниками синтаксичних зв'язків), змістового (уживання розділових знаків з огляду на смислові відношення між компонентами речення), інтонаційного (використання певного розділового знака з урахуванням інтонації синтаксичної структури).

Отже, правописна компетентність філолога є однією із визначальних у професіограмі фахівця, викладача лінгвістичних дисциплін. Удосконалення правописної компетентності залежить від комплексного фіормування у студентів орфографічних та пунктуаційних навичок. Важливим елементом професійного вдосконалення є автоматичне застосування правописної компетентності у мовленні, адже процес зовнішнього мовлення у внутрішнє значно покращує уміння та навички студентів. Саме з цією метою до освітньої програми підготовки фахівців спеціальності 014.01 «Середня освіта (українська мова та література)» введено вибіркочу навчальну дисципліну «Практикум з української мови», де студенти мають змогу вдосконалити свої професійні компетентності, зокрема правописну.

Література:

1. Пентилюк М. І. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс. К.: Ленвіт, 2011. 366 с
2. Симоненко Т. В. Формування професійної мовнокомунікативної компетенції студентів філологічних факультетів, дис.... д-ра пед. наук, Черкаси, 2006.
3. Хом'як І. Компетентнісний підхід до навчання правопису української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. Вип. 11. С. 17–21.